

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination
Oct/Nov-2024 (As Per Syllabus Year June-2018)

SANSKRIT: P1 BRTUHARI: NITISHATAK (FOUNDATION CLASSICAL LANGUAGE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ (અ)	કોઈપણ બે શ્લોકનું ભાષાંતર કરો.	(08)
Que-1 (A)	Translate any two of the following verses:	(06)
	(૧) લભેત સિકતાસુ તૈલમપિ યત્નતઃ પીડયન્, પિબેચ્ચમૃગતૃષ્ણિકાસુ સલિલં પિપાસાર્દિતઃ। કદાચિદપિ પર્યટનછશવિષાણમાસાદયે- ન્નત્રુ પ્રતિનિવિષ્ટમૂર્ખજનચિત્તમારાધયેત્ ॥	
	(૨) જાઙ્ઘ્યં ધિયો હરતિ સિન્ચતિ વાચિ સત્યં । માનોન્નતિં દિશતિ પાપમપાકરોતિ। ચેતઃ પ્રસાદયતિ દિક્ષુ તનોતિ કીર્તિ સત્સન્ગતિઃ કથય કિં ન કરોતિ પુંસામ્ ॥	
	(૩) યસ્યાસ્તિ વિત્તં સ નરઃ કુલિન સ પણ્ડિતઃ સઃ શ્રુતવાન્ ગુણજ્ઞઃ। સ એવ વક્તા સ ચ દર્શનીયઃ સર્વે ગુણાઃ કાન્ત્રનમાશ્રયન્તે ॥	
	(૪) કેયૂરાણિ ન ભૂષયન્તિ પુરુષં હારા ન ચન્દ્રોજ્વલા, ન સ્નાનં ન વિલેપનં ન કુસુમં નાલકૃતા મૂર્ધજાઃ। વાળ્યેકા સમલક્ષ્મરોતિ પુરુષં યા સંસ્કૃતા ધાર્યતે, ક્ષીયન્તે ખલુ ભૂષણાનિ સતતં વાગ્ભૂષણં ભૂષણમ્ ॥	
પ્રશ્ન-૧ (બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પંક્તિ સસંદર્ભ સમજાવો.	(૦૬)
Que-1 (B)	Explain with reference any two of the following.	(06)
	(૧) વિદ્યાવિહીનઃ પશુઃ ।	
	(૨) સેવાધર્મઃ પરમ ગહનો યોગિનામપ્યગમ્યઃ ।	
	(૩) વિધિરહો બલવાનિતિ મે મતિઃ ।	
	(૪) યત્પૂર્વં વિધિના લલાટ લિખિતં તન્માર્જિતું કઃ ક્ષમઃ ।	
પ્રશ્ન-૨	ભર્તૃહરિના જીવન અને કવનનો પરિચય આપો.	(૧૪)
Que-2	Provide an introduction to the life and works Bhartrihari.	(14)
	OR	
પ્રશ્ન-૨	મુક્તક કાવ્યનું સ્વરૂપ વર્ણવી "નીતિશતકમ" નું મુક્તક કાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	
Que-2	Describe the form of a free verse poem and evaluate Bhartrihari's Nitisatakam as a free verse poem.	
પ્રશ્ન-૩	નીતિશતકમાં ભર્તૃહરિએ કરેલી 'દુર્જન નિંદા' વિશે નોંધ લખો.	(૧૪)
Que-3	Write a note on Bhartrihari's 'criticism of evil people' in Nitisatakam	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૩	ભર્તૃહરિના ભાગ્ય (પ્રારબ્ધ) અને પુરુષાર્થ ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો.	
Que-3	Write an extensive note on Bhartrihari's concepts of fate (Prarabdha) and effort (Purushartha).	

પ્રશ્ન-૪ નીતિશતકમાં ઉપદેશેલું વ્યવહાર જ્ઞાન વિશે વિસ્તારપૂર્વક જણાવો. (૧૪)

Que-4 Discuss the practical wisdom imparted in Nitisatakam. (14)

અથવા / OR

પ્રશ્ન-૪ “રાજાઓની લક્ષ્મી (ધન) જ્ઞાની-વિદ્વાનને દાસ બનાવી શકે નહિ” આ મુક્તક ચર્ચો.

Que-4 Discuss the verse "The wealth of kings cannot enslave the wise and learned" from 'Nitisatakam'.

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)

Que-5 Write a brief note on any two of the following. (14)

(૧) સજ્જન પ્રસંશા ।

Praise of the virtuous person

(૨) વિદ્યાપ્રસંશા ।

Praise of knowledge.

(૩) મૈત્રી મહત્તા.

The importance of friendship.

(૪) રાજનીતિનું સ્વરૂપ.

The form of politics
